

Sygn. akt II AKz 778/19

POSTANOWIENIE

Dnia 27 sierpnia 2019 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący - sędzia: Wojciech Kopczyński

Sędziowie: Marek Charuza (spr.)

Gwidon Jaworski

Protokolant: Kamil Klupś

po rozpoznaniu w sprawie **L. G. (G.)**

oskarżonego o przestępstwo 280 § 2 k.k.

zażalenia obrońcy oskarżonego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 12 sierpnia 2019 roku, sygn. akt XXI K 34/19

w przedmiocie określenia czasu trwania tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k.

p o s t a n a w i a

- 1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, iż uzupełnić podstawę prawną rozstrzygnięcia o przepis art. 249 § 1 k.p.k.,**
- 2. w pozostałym zakresie zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy,**
- 3. nie uwzględnić wniosku obrońcy oskarżonego w przedmiocie zasądzenia kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 sierpnia 2019 roku, sygn. akt XXI K 34/19 Sąd Okręgowy w Katowicach przedłużył wobec oskarżonego L. G. stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, zastosowanego na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Sosnowcu z dnia 8 października 2018 roku, sygn. akt III Kp 715/18, na dalszy czas oznaczony, tj. do dnia 2 listopada 2019 roku, godz. 8:30.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł obrońca oskarżonego zarzucając mu obrazę przepisów prawa procesowego, które miały wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia to jest przepisu art. 258 § 2 k.p.k. oraz art. 259 § 1 k.p.k. Jednocześnie obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia, ewentualnie o uchylenie przedmiotowego postanowienia i zastosowanie kumulatywnie bądź rozłącznie środków zapobiegawczych o charakterze wolnościowym w kształcie orzecznym przez sąd. Obrońca wniósł także o zasądzenie wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie obrońcy oskarżonego na uwzględnienie nie zasługiwało.

W przedmiotowej sprawie, w ocenie Sądu Apelacyjnego w dalszym ciągu konieczne jest stosowanie wobec oskarżonego Ł. G. najsurowszego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, jak również spełnione zostały przesłanki, od których możliwość ta jest uzależniona. Stale aktualna pozostaje bowiem ogólna przesłanka stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wyrażona w art. 249 § 1 k.p.k., jak również przesłanka szczególna w postaci zagrożenia surową karą ujęta w art. 258 § 2 k.p.k.

W pierwszej mierze wskazać należy, iż wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 12 sierpnia 2019 r., sygn. akt XXI K 34/19 Ł. G. został uznany za winnego dokonania przestępstwa z art. 280 § 2 k.k. i wymierzono mu karę 3 lat pozbawienia wolności. Niewątpliwie w ten sposób Sąd Okręgowy dał wyraz swojemu przekonaniu, co do sprawstwa oskarżonego w zakresie zarzucanego mu czynu. Sam zaś fakt wydania wyroku skazującego w pierwszej instancji i uznanie oskarżonego za winnego popełnienia wskazanego wyżej przestępstwa, uprawdopodobnia sprawstwo w stopniu dużym, czyniąc zbytecznym omawianie konkretnych dowodów świadczących o występowaniu przesłanki ogólnej stosowania wszystkich środków zapobiegawczych, określonej w art. 249 § 1 k.p.k. W tym zakresie konieczne stało się uzupełnienie podstawy prawnej zaskarżonego postanowienia o przepis art. 249 § 1 k.p.k., który stanowi podstawę stosowania wszystkich środków zapobiegawczych.

Jednocześnie wymierzenie oskarżonemu na mocy nieprawomocnego wyroku kary w wymiarze 3 lat pozbawienia wolności powoduje, że w dalszym ciągu w odniesieniu do Ł. G. istnieje przesłanka stosowania tymczasowego aresztowania ujęta w treści art. 258 § 2 k.p.k. Dyspozycja tego przepisu nakazuje bowiem wyprowadzić ocenę, że kara nieprawomocnie orzeczona przez sąd I instancji w wymiarze co najmniej 3 lat jest karą surową, co rodzi domniemanie prawne w postaci realnej obawy zakłócania przez oskarżonego prawidłowego toku postępowania. Należy przy tym wyjaśnić, iż okoliczność ta z woli ustawodawcy daje podstawę do stosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego, bez potrzeby wykazywania, aby podejmował on w przeszłości jakiegokolwiek próby bezprawnego utrudniania toczącego się obecnie procesu karnego. Stąd też nie ma racji obrońca oskarżonego, iż doszło do naruszenia wskazanego powyżej przepisu postępowania, a w rezultacie, iż brak jest przesłanek wskazujących na to, że oskarżony ze względu na grożącą mu surową karę miałby wpływać na przebieg postępowania lub zakłócać prawidłowy jego tok. Sąd meriti w sposób prawidłowy bowiem uwzględnił rodzaj i charakter obaw przyjętych za podstawę stosowania środka oraz nasilenie ich zagrożenia dla prawidłowego przebiegu postępowania w obecnym jego stadium. W szczególności podkreślić należy, iż funkcją stosowania środków zapobiegawczych jest nie tylko zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania przez sądem I instancji. Celem stosowania środków zapobiegawczych jest także ochrona prawidłowego przebiegu postępowania do chwili uprawomocnienia się wyroku, jak również podjęcia czynności związanych z ewentualnym wdrożeniem do wykonania kary. Odnosząc się do stanowiska obrońcy wskazać trzeba, iż brak jest podstaw do przyjęcia, że ewentualne środki o charakterze wolnościowym, nawet stosowane kumulatywnie, mogłyby w sposób prawidłowy zabezpieczyć przebieg dalszego procesu, biorąc pod uwagę ich oczywiście mniejszą efektywność.

W ocenie sądu odwoławczego, wbrew stanowisku obrony, wobec oskarżonego nie zachodzą również warunki zawarte w art. 259 § 1 k.p.k. skutkujące potrzebą odstąpienia od tymczasowego aresztowania. Sąd Apelacyjny ma na uwadze, iż oskarżony cierpi na wirusowe zapalenie wątroby typu C, jednakże z informacji zgromadzonych w aktach sprawy wynika, iż może on być leczony w zakładzie karnym, pozostaje pod kontrolą lekarza specjalisty i zażywa leki. Wobec powyższego brak jest podstaw do twierdzenia, że stan zdrowia Ł. G. nie pozwala na stosowanie względem niego tymczasowego aresztowania oraz, że pobyt w jednostce penitencjarnej może spowodować dla jego życia i zdrowia poważne zagrożenie. Jednocześnie nie należy tracić z pola widzenia, że w jednostkach penitencjarnych osadzeni objęci są opieką lekarską więziennej służby zdrowia. W razie pogorszenia się zdrowia oskarżonego może być leczony ambulatoryjnie lub hospitalizowany w ramach izolacji. W przypadku natomiast pogorszenia się stanu zdrowia w sposób na tyle istotny, że zagrażałoby to jego życiu lub zdrowiu oraz wymagało bezwzględnie leczenia w warunkach wolnościowych, okoliczność ta niewątpliwie będzie sygnalizowana organowi dysponującemu przez administrację jednostki penitencjarnej. W zakresie natomiast podnoszonego zarzutu dotyczącego kwestii rodzinnych związanych z koniecznością opieki nad ojczymem stwierdzić należy, iż oczywistą rzeczą jest, że osadzenie w jednostce

penitencjarnej rodzi pewnego rodzaju niedogodności na oskarżonego i jego rodziny, ale stanowi to naturalne następstwo przebywania w izolacji. Ponadto w żaden sposób obrońca nie uprawdopodobnił, iż oskarżony jest jedyną osobą, która może podjąć opiekę, a nie jest rzeczą sądu procedującego w kwestii incydentalnej, dotyczącej stosowania środków zapobiegawczych, stałe kontrolowanie sytuacji rodzinnej oskarżonego.

Odnosząc się natomiast do wniosku obrońcy w przedmiocie zasądzenia na jego rzecz kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w toku niniejszego postępowania incydentalnego wskazać należy, że regulacja dotycząca kosztów procesu, których elementem są wydatki, a więc także wypłata wynagrodzenia z tytułu nieopłaconej przez strony pomocy prawnej udzielonej z urzędu przez adwokatów jest jednoznaczna. Przepis art. 626 § 1 k.p.k. zawiera uregulowanie, z którego wynika, że w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie zapada rozstrzygnięcie kto, w jakiej części oraz w jakim zakresie ponosi koszty procesu. Wskazana norma ściśle koreluje z treścią art. 84 § 2 k.p.k., z którego wynika, że obrońca wyznaczony z urzędu ma obowiązek podejmowania czynności procesowych do prawomocnego zakończenia postępowania. Do jej zakresu należy także sporządzanie środków odwoławczych w postępowaniach incydentalnych do jakich należą m.in. postępowania w przedmiocie stosowania środków zapobiegawczych. Z tych zatem względów aktualnie brak jest podstaw do zasądzenia na rzecz obrońcy kosztów za niniejsze postępowanie zażaleniowe, bowiem w tym konkretnym przypadku zawiera się ono w zasądzonych już kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego, a obrońca nie przestał pełnić swojej roli procesowej.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w części dyspozytywnej.

SSA Gwidon Jaworski SSA Wojciech Kopczyński SSA Marek Charuza (spr.)

Z:/

- odpis postanowienia doręczyć oskarżonemu z pouczeniem o jego prawomocności oraz jego obrońcy,

- akta zwrócić

Katowice, dnia 27 sierpnia 2019 r.